

ти брѣгове на Балтійско то море. Нъ подиръ това Шведи ти трѣбовало да бранеть край-балтійски ти си области отъ съединени ти сили на Русия, Полша и Дания.

Петръ Великий и негови прѣемници. Слѣдъ смъртъта на Алексия Михайловича на Московсий прѣстолъ седналъ синъ му *Теодоръ* (1776—1782), който билъ уменъ и добръ, нъ слабъ въ здраве то, та скоро умрѣлъ. Тогава Руси ти си турили царѣ и двама та му малки братя, Иоана, който билъ на шестнадесять години и Петра, който ималъ едва десеть години, и доклѣ да порастнатъ царство то управлявала сестра имъ Софѣя, която обичала просвѣщение то и направила сговоръ съ Поляци ти да се биятъ заедно срещу Татаре ти и Турци ти. Нъ штомъ станалъ Петръ на 17 години извадилъ сестра си отъ управление то, затворилъ я въ единъ манастиръ, и отъ тогава зель да управя царство то (1689), а братъ му Иоанъ не се бъркалъ вече на ништо. *Петръ* нареченъ *Великий*, наистина билъ великъ царъ: той прѣвъ всичко то си царованіе много залѣгалъ да насади Европейско то просвѣщение, науки ти и искусства та въ държава та си, която той издигналъ отъ долне то ѣ напрѣжно състояние и я направилъ голѣма и силна.

Царъ Петръ наредилъ най-напрѣдъ войска и флота като на образовани ти европейски държави, гледалъ да се натъкми на Черно море и да нагласи тамъ руска флота. Съ тая цѣль той дигналъ бой съ Турция и призелъ градъ Азовъ; нъ скоро слѣдъ това видѣлъ, че за да може да испълни свои ти напрѣдничави и прѣобразователни намѣренія, той трѣбова да прѣсади въ Русия европейско то прѣобразование, та затова отишълъ да пътова по най-просвѣтени ти тогава европейски държави. Въ това си пътованіе той тò като простъ работникъ се училъ нѣколко мѣсеца да прави корабіе въ Холандия, тò съ штедра та си